

ІННОВАЦІЙНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ В ПІДХОДІ ДО ВИРОБНИЦТВА ТА УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ МАШИНОБУДУВАННЯ, ЇХ ВПЛИВ НА ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНИЙ РОЗВИТОК

Проаналізовані напрями інноваційного шляху розвитку держави. Запропоновано управління в новому розумінні при модернізованих циклах інноваційного менеджменту. Розглянуто характеристики та ефективність в управлінні машинобудівними підприємствами. Ключові слова: управління, машинобудування, інновації.

Проанализированы направления инновационного пути развития государства. Предложено управление в новом понимании при модернизированных циклах инновационного менеджмента. Рассмотрены характеристики и эффективность управления машиностроительными предприятиями. Ключевые слова: управление, машиностроение, инновации.

In this article reports about direction of innovative way of development of the state. To the management in the new understanding at the modernized cycles of innovative management are offered. And finally talked about description and efficiency of management engineer enterprises. Key words: management, mechanical engineering, innovation.

Постановка проблеми. Відомо, що Україна як і багато держав світу обрала інноваційний шлях розвитку. Для більшої деталізації наведу в приклад одне з визначень інновації – це суто економічна категорія, яка вимірюється кінцевим результатом. Основне питання держави полягає в тому, чим вона хоче займатись і як, щоб інновації розглядались саме як економічна категорія. Насамперед необхідна наявність визначеної цілі і усі інші прізми даного питання повинні розглядатись саме через цей, обраний, кут зору. Ведучи розмову про управління інноваційними процесами насамперед необхідно добре розуміти всю велич машини-промисловості і бізнесу як цілого і працюючого в узгодженому ритмі, що і залишається в небажаній рівновазі. Важливо, що технології займають близько 5 – 10%, а все інше – це промислове середовище. Тобто розмовляючи про покращення в керуванні цими відсотками треба пам'ятати і про все інше. Як одне може вплинути на інше і як одна зміна впливатиме на картину в цілому. Розглядаючи Україну – основною проблемою в управлінні яким би то не було виробництвом, малим чи великим, вплив ресурсів очевидний. Мета – показати, що продукт необхідний ринку. Як тільки виявляється необхідність в продукті, одразу включаються ресурси, він інтегрується в промислову інфраструктуру і стає великим з малого. Отже очевидно – різні цілі. Повертаючись до інноваційного шляху розвитку України: інноваційний шлях розвитку обрала, але в якій галузі? Якщо це промисловість, то яка?

Аналіз основних досліджень та публікацій. Питаннями вибору інноваційного шляху розвитку держави та управлінням підприємством його характеристиками займались та займаються велика кількість спеціалістів комплексно і системно вивчаючи дане питання. До них можна віднести таких як:

А.І. Яковлев, П.Г. Перерва, О.Е. Кузьмін, В.А. Соколенко, Л.М. Івін, Казаченко А.В., Рамазанов С.К. та багато інших.

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Не дивлячись на досить повне викладення проблеми управління підприємством деякі аспекти залишилися недостатньо з'ясованими, в першу чергу з точки зору практичного застосування теоретичних істин в роботу підприємства. В даній статті, як у невеликій праці автора, не вдається освітити весь спектр питання, що розглядається, але деякі аспекти будуть розглянуті досить глибоко.

Мета статті і виклад основного матеріалу. Кожна з галузей промисловості України розвивається не в єдиній комплексній системі, що обумовила б їхній раціональний та високий рівень розвитку, а відокремлено. Це сприяє несинхронізованій роботі кожної галузі.

Спеціалізація країни залежить від того яке місце вона займає в технологічному циклі від ринку до ринку [1]. І успіх країни залежить від того на скільки вона може реалізувати свою конкурентну перевагу в цьому технологічному циклі.

У нас заслужене місце займає тяжка промисловість. Є заводи, устаткування, території, але все це працює у ледь помітному темпі, а якщо одиночні випадки і відрізняються, то у більшості випадків за кошти зарубіжних інвесторів, що в свою чергу не тільки вилучає кошти з державної скарбниці, а й стимулює від'їзди кращих „розумів” нашої держави за кордон. Я вважаю цю ситуацію неправильною з огляду на високу інвестиційну привабливість нашої держави.

На мою думку нашої державі вкрай необхідно „ще вчора” визначитися із стратегією розвитку не тільки на папері, а і в реальному житті. Окрім цього та галузь яка набуде привілейованого значення повинна в своєму управлінні здобути багато змін. Це і стратегії розвитку самої галузі, і управління людськими ресурсами, і переналаштування на сучасний лад обладнання, устаткування, будівлі, транспорт, території. Перебудова точки зору на розвиток, залучення кращих „мозків” своєї справи до єдиного цілого, розвиток інтелектуальної власності, захисту прав, обліку нематеріальних активів. Впровадження користування власного виробництва, та керівництва, а не залучення ззовні. Все перераховане, та ще багато іншого потребує фінансування. І було б дуже добре, якщо на ці суто насущні проблеми звернула увагу наша держава. Наука не стоїть на місці, вона росте, і з кожним роком стає все більше можливостей, але для плідності розвитку потрібен відповідне підґрунтя. І навіть з необхідним фінансуванням не все на своєму місці. Управління – необхідний і постійний критерій в постійній і безперервній роботі майже всіх сфер промисловості чи виробництва вилому. Але управління також повинно бути обґрунтованим, правильним, чітким, з постійною інформаційною підтримкою, аналітикою, плануванням, з далекоглядним керівництвом.

Специфічний зміст інновацій включають в себе зміни, а головною функцією інноваційної діяльності є функція змін.

Австрійський вчений Й.Шумпетер виділяє п'ять типових змін: використання нової техніки, нових технологічних процесів або нового ринкового забезпечення виробництва (купівля/продаж); впровадження продукції з новими властивостями; використання нової сировини; зміни в організації виробництва та його матеріально-технічного устаткування; поява нових ринків збуту.

Ці положення нам відкриті ще з 1911 року які були вивчені, проаналізовані та використані багатьма країнами світу, що дає нам не тільки теоретичний, але й практичний досвід впровадження змін. Тобто зараз ми маємо справу не тільки з типовими положеннями змін, які були запропоновані Й.Шумпетером але й з результатом роботи багатьох сучасних економістів світу які пропонують адаптовані моделі змін та відношення до них.

Це цікава і суттєва інформація для роздумів, тому вважаю за потрібне висловити власну думку. Йдучи за наведеними положеннями – нововведення розвивається в часі і має чітко виражені стадії. Інновація в той час розглядалась як процес. Згідно сказаному, за плином часу багато що змінюється і до цих п'яти пунктів можна долучити шостий, а саме: зміна в управлінні, якщо вона кардинально міняє русло роботи величезної машини промислового виробництва і в кінцевому результаті призводить до бажаного прибутку.

Запропоноване управління має ті самі стадії циклу, що і в інноваційному менеджменті: планування, визначення умов і організацію, виконання, керівництво [2]. Але на кожному з циклів в основі завжди повинно стояти поставлена ціль та вибрана стратегія. Тобто якщо раніше це виглядало так(по схемі інноваційного менеджменту), рисунок 1:

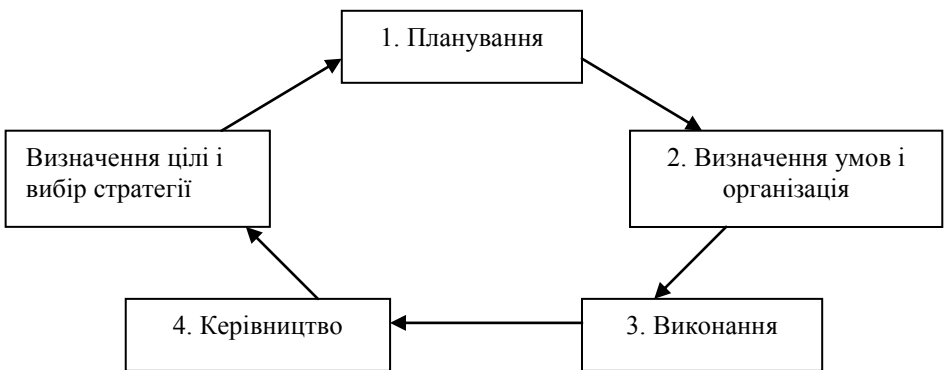

Рис.1. Цикли управління за схемою інноваційного менеджменті

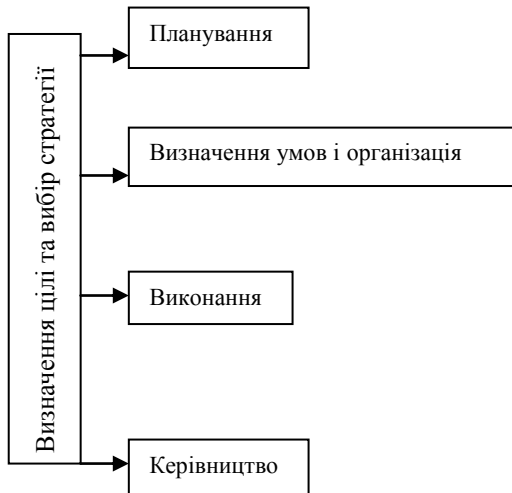

Рис. 2. Запропоновані цикли управління

На рисунку 2 запропоновано цикл управління з урахуванням змін.

Такий вибір в управлінні надасть на кожній із стадій циклу чітко триматися обраної цілі і не відступати від запланованої стратегії.

Тобто на кожному етапі виробництва кожен, хто займається нехай наймізернішою частиною великого цілого буде розуміти що і навіщо він робить.

Про організацію і управління людським ресурсом можна говорити окремо і в цій статті цього питання торкатися не будемо.

Це призведе до того, що об'єднання людей для однієї мети працюватиме плідніше ніж просто відокремлені суб'єкти кожен сам для себе.

Перед тим як розмовляти про зміни в системі управління хочу згадати історичну особливість нашої держави – це є перебування в складі СРСР, що залишило дуже чіткий відбиток на свідомості управлінців та працівників, які були змушені перебувати у чітко окреслених рамках. Ця ситуація не припускала ініціативу та потяг до змін.

Ця запропонована схема призведе до поліпшення в роботі будь-якої організації, але великих проблем дістане в переорієнтації людей. Які звикли працювати від дзвоника до дзвоника за визначену суму грошей в визначений час, також це призведе до окремого фінансування цієї схеми, та багато часу. Але воно того варте.

Хочу внести пропозицію з приводу питання управління організацією: приділяти більше уваги горизонтальному розподілу повноважень з урахуванням централізованого керування системою.

Сучасний етап економічного розвитку в Україні характеризується складними закономірностями в різноманітних процесах та в усіх сферах і

галузях національного господарства. Однією з найважливіших місць в комплексі мір по активації інноваційного процесу займає проблема постійної системи управління інноваційним процесом адекватної ринковим вимогам економіки [3]. Кожне підприємство по своєму особливе. Особливостями підприємства є його параметри що визначаються його розмірами, специфікою операційної діяльності, етапом життєвого циклу, формою власності, цілями і характером діяльності (відношенням до прибутку), організаційно-правовою формою, масштабами діяльності та ринком на якому він здійснює цю діяльність. Вказані особливості здійснюють значний вплив на оцінювання економічної стійкості діяльності підприємства. Зміни параметри впливають на результуючі показники діяльності, або їх рівень є наслідком цих змін [4].

Хочу зазначити, що, якщо ми йдемо по інноваційному шляху розвитку, то чому б не розвивати і не вкладати кошти в розвиток машинобудування.

Машинобудування – вид діяльності по виробництву різного роду обладнання, а також предметів споживання і виробів оборонного призначення. Традиційно машинобудування ділять на наступні групи за видами діяльності: важке машинобудування; загальне машинобудування; середнє машинобудування; виробництво металевих виробів і заготовок; ремонт машин та устаткування [5, 6, 7].

Висновки. Машинобудуванням є каталізатор науково-технічного прогресу, на підставі якого здійснюється технічне переозброєння підприємств всіх видів діяльності в державі. Тому цей напрям економіки розвивається прискореними темпами, а їх кількість безперервно зростає. Збільшується і кількість патентів і на промислові зразки і на корисні моделі і на майже всі види інтелектуальної власності. Хоча є і специфічні особливості управління діяльністю машинобудівних підприємств: структурна складність підприємств; багатоаспектність внутрішніх і зовнішніх інформаційних потоків; технічна і технологічна складність виробництва продукції; складно ресурсне виробництво; різноманітність внутрішнього інформаційного потоку; випуск продукції здійснюється тільки під конкретного замовника в межах портфелю замовлень; складність в модернізації самого виробництва і продукції, що випускається; попит на продукцію машинобудівних підприємств похідний і залежить від попиту на товари народного споживання; тривалий виробничий цикл і, як наслідок, тривалий період проведення інвестицій; високий рівень спеціалізації; потреба в висококваліфікованих інженерно-технічних кадрах і кадрах робочих спеціальностей [4].

Всі перераховані показники мають дуже важливу роль при виборі державою пріоритетної галузі для інноваційного розвитку. Але машинобудування має на свою користь ще й те, що без нього, а ні електроенергетика, а ні хімічна промисловість, а ні сільське господарство не буде існувати у звичному собі середовищі. Машинобудування – хребет всієї промисловості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Перспективы инноваций/*Симаранов С.* – ИРН№1. – 2008г. – С. 27.
2. Инновационный менеджмент [Текст] /*Ильенкова С.Д.* – М.: издательское объединение «ЮНИТИ». – 1997г. – С. 350.
3. Особенности управления инвестиционными процессами на современном этапе [Текст] / *Иванов С.В.* – Экономика и управление. – №6 – 2008г. – С. 55.
4. Вплив особливостей діяльності машинобудівних підприємств на оцінювання її економічної стійкості [Текст] / *Ячменьова В.М.* – Экономика и управление. – №2-3. – 2008г. – С. 83.
5. *Воронкова А.Э., Казаченко А.В., Рамазанов С.К., Хлапенков Л.Е.*/Современные технологии управления промышленным предприятием: [Текст] – Моногр.–К.: Либра, 2007.–С. 256.
6. *Цуглевич В.Н.*/Корпоративный менеджмент в условиях нестабильного рынка [Текст] /под общ. Ред. *Н.П.Тихомирова.*–М: Издательство «Экзамен», 2003г.– С.320
7. Экономика предприятия: Учебник/под общ.ред. *С.Ф.Покровного.*– К.:КНЕУ, 2003г.– С.608.